

[Oluf Pedersen.]

tage regeringens oprindelige forslag. Hvad er årsagen til, at man ønsker det ændret?

Finansministeren (Kampmann): Jeg takker udvalget, fordi det nu har afgivet betænkning angående denne lille sag.

Jeg kan sige til det ærede medlem hr. Oluf Pedersen, at det har ikke været muligt at samle flertal for en 4-årig forlængelse, og derfor har jeg taget en 1-årig forlængelse. Det er iøvrigt tanken, at disse fritagelser skal ophøre nu.

Oluf Pedersen: Vi fik jo en forklaring, men jeg synes, at det naturlige måtte være, at fritagelsen fra den 30. juni 1956 blev afløst af en almindelig skattefritagelse omfattende alle nybygninger, og det bliver forhåbentlig også resultatet senere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget om en ny affattelse af Lovforslaget og §§ 1 og 2 i den således ændrede affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om midlertidigt løntillæg m. v. til statens tjenestemænd m. fl.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4590, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 701).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Udenfor betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Alfred Jensen, Ragnhild Andersen og Aksel Larsen:*

Til § 1.

1) Paragraffen affattes således:

„§ 1.

Der ydes i perioden 1. april 1956—31. marts 1958 et midlertidigt løntillæg til stats-tjenestemænd m. fl., som oppebærer reguleringsstillæg i henhold til reglerne i lov nr. 301 af 6. juni 1946 om statens tjenestemænd. Tillægget udgør for samtlige tjenestemænd, pensionister og tjenestemænd på ventepenge i forhold til den samlede pensionsgivende lønning eller de beløb, hvorpå reguleringstillæggene beregnes, følgende årlige beløb:

Under 1 500 kr.....	149,6 pct.
1 500—2 899 -	2 244 kr.
2 900—2 999 -	2 340 -
3 000—3 899 -	2 448 -
3 900—4 499 -	2 544 -
4 500—5 399 -	2 898 -
5 400—5 599 - ...	27 pct. + 1 440 -
5 600—6 399 - ...	27 - + 1 536 -
6 400 kr. og derover	51 pct.“

Til § 2.

2) I stk. 1, 9. linie, udgår ordene „For finansåret 1956—57“.

3) I stk. 1 udgår i 3. rubrik ordene „over 30 år“. Desuden udgår hele 4. og 5. rubrik, ordene „over 25 år“ i 6. rubrik samt hele 7. rubrik.

4) Første afdeling af skalaerne (fra „Under 1 500 kr.“ til „3 237“) udgår, og imellem de to afdelinger af skalaerne udgår ordene „For finansåret 1957—58“.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under eet.

Udvalgets ordfører (Baagø-Hansen): Som det fremgår af den afgivne betænkning, har udvalget beskæftiget sig en del med det spørgsmål, som navnlig Centralorganisation II har henledt udvalgets opmærksomhed på,

[Baaga-Hansen.]

nemlig dette, at opstillingen af den foreslåede skala for ydelsen af det midlertidige løntillæg i forbindelse med det i lønningsloven indeholdte princip for dyrtidsreguleringen og de siden 1948 gennemførte ekstraordinære lønordninger har medført, at den procentvise stigning i de forskellige lønklassers bruttoløn siden 1946 ikke har været ensartet. De mellemste lønklasser har ubestrideligt opnået en lavere procentvis stigning end de laveste og højeste lønklasser.

En ændring af den opstillede og beregnede skala ville imidlertid ikke blot kræve et meget betydeligt arbejde, før en samlet vurdering af en sådan ændrings indflydelse på de enkelte lønklasser og de enkelte tjenestemandskategoriens løn kunne foretages, men — og det var for udvalget det afgørende — en sådan ændring kunne ikke holdes indenfor den økonomiske ramme, lovforslaget afsætter, uden at man måtte tage fra nogle af de tjenestemænd, der ved forslaget har fået en vis lønforbedring stillet i udsigt, og hvis organisationer allerede har tiltrådt forslaget, en tiltrædelse, som naturligvis forudsætter, at det fremsatte tilbud ikke forringedes ved lovforslagets behandling i tinget.

Tilbage var der herefter for udvalget kun den udvej at ændre skalaen i opadgående retning for alle lønklasser, men dette ville betyde en væsentlig forøgelse af den samlede merudgift, og et sådant skridt veg man fra alle sider i udvalget tilbage for på nuværende tidspunkt. Udvalget henstiller dog, at der ved den førstkommende revision af den ekstraordinære lønordning tages hensyn til det fremdragne forhold, for såvidt lønningskommissionen ikke forinden har afsluttet sit arbejde. Med denne henstilling mener udvalget efter min opfattelse af forhandlingerne, at hvis lønningskommissionen ikke har afsluttet sit arbejde, før der igen skal forhandles om lønningerne i 1958, må den til den tid fungerende finansminister drage omsorg for, at der ved fremsættelse af tilbud til tjenestemændene og ved ind-

gåelse af aftaler med disse bliver skabt en ordening, hvorved stigningen i bruttolønnen for de forskellige lønklasser, som er optaget i den nugældende lønningslov, procentuelt bliver ensartet. En betydelig del af udvalgets medlemmer og mange tjenestemænd med mig forventer imidlertid, at lønningskommissionen nu gør sit arbejde færdigt indenfor en rimelig tid, bl. a. for at man derved kan komme frem til en rimelig og retfærdig dyrtidsregulering, som vil kunne benyttes fremover, hvadenten konjunkturerne går op eller ned, så vi kunne undgå, at tjenestemandsgupper hvertandet år ved lønforhandlingerne kommer i modstrid med hinanden i kampen for at redde så meget til hver sin gruppe som muligt af det som regel meget beskedne beløb, der ialt er tale om. Den uro og modsætning, som regelmæssigt opstår mellem flere af tjenestemandsgupperne ved hver lønregulering, og som er til skade for tjenestemændene og for tjenestemandsstanden som helhed, kunne derved undgås.

Pensionisternes pensioner og pensionsforhold er blevet diskuteret i udvalget i forbindelse med de af pensionisterne overfor udvalget fremsatte ønsker om visse forbedringer, bl. a. vedrørende udbetalingen af et antal portioner af det særlige tillæg med 100 pct. i stedet for som nu med 70 pct. Udvalget har ikke været blind for, at der under den udvikling, der er foregået for visse pensioner, er sket en sådan forringelse af pensionerne, at de ikke svarer til 70 pct. af lønnen. Men udvalgets flertal mener dog, at med den forbedring af pensionerne, som det foreliggende lovforslag giver, vil de stort set komme til at stå i et passende forhold til lønningerne. I det hele taget anser man det ikke for rigtigt at ændre pensionsreglerne på nuværende tidspunkt, hvor spørgsmålet om folkepensionen ikke har fundet sin afklaring. Et mindretal, det radikale venstres medlem af udvalget, giver i betænkningen sin egen begrundelse for ikke at søge særlige foranstaltninger for pensionisterne gennemført på nuværende tidspunkt, men hen-

[Baagø-Hansen.]

stiller, at man fortsat har opmærksomheden henvendt på udviklingen i forholdet mellem løn og pension, en henstilling, som iøvrigt de fleste vil kunne slutte op om.

Også nivelleringen har været genstand for indgående debat i udvalget, idet venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget fandt, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad imødegik den lønnivellering, som stigningen i antallet af reguleringstil-lægsportioner har medført, bl. a. fordi forslaget ikke har fulgt det princip, som i 1952 fra alle sider blev knæsat med hensyn til imødegåelse af nivelleringen af tjenestemændenes lønninger. Da det under debatten herom i udvalget kom til at stå klart, at der ikke i udvalget ville kunne skabes flertal for et ændringsforslag gående ud på en yderligere bekæmpelse af den nivellering, der er indtruffet siden 1954, har de to partier afstået fra at stille ændringsforslag i den henseende, idet man dog i samme forbindelse udtaler, at man forventer, at der ved fremtidige lønreguleringer vil blive taget fornødent hensyn til det fremdragne forhold.

Udvalget indstiller herefter lovforslaget til vedtagelse uforandret, medens udvalget må afvise de af de ærede medlemmer hr. Alfred Jensen, fru Ragnhild Andersen og hr. Aksel Larsen stillede ændringsforslag bl. a. med den motivering, at disse ændringsforslag ville medføre en merudgift af en sådan størrelse, at det ikke kan anses for forsvarligt at pålægge staten og dermed i sidste instans skatteyderne denne byrde.

Må jeg til slut gøre et par personlige bemærkninger, altså bemærkninger, som jeg fremsætter helt for egen regning.

Det forekommer mig, at det principielt under alle forhold må anses for heldigst, om tjenestemandorganisationerne i enighed kan stå sammen om de generelle lønkrav ved forhandlingerne med finansministeren. Jeg tror, at de ad den vej i længden opnår de bedste resultater, men det forudsætter også, at ikke en enkelt gruppe under forhandlingerne søger at skaffe sig og sine en speciel fordel.

I anledning af nogle bemærkninger, som faldt ved første behandling af dette lovforslag, bemærkninger vedrørende mit partis interesse for tjenestemændene, skal jeg tillade mig her at udtale, at det konservative

folkeparti i dag vedblivende fastholder en udtalelse, som blev vedtaget på partiets landsrådsmøde i København 1945, og hvori det hedder, at målet for statens tjenestemandspolitik må være at bevare en dygtig, initiativrig og hæderlig tjenestemandssstand, som er i stand til at danne grundlaget for et handlekraftigt statsstyre i vor demokratiske samfundsordning. Det hedder endvidere, at man peger på betydningen af en tjenestemandssstand, som har stor dygtighed og høj moral, og hvis materielle kår er gode, og at en sådan stilling for tjenestemændene er uvurderlig, ikke blot for administrationen, men også for hele befolkningen.

Der er for mig ingen tvivl om, at tjenestemændene i almindelighed slet ikke er utilfredse med at være tjenestemænd, tværtimod. Men der er for mig heller ingen tvivl om, at staten står sig bedst ved under alle forhold at føre en lønpolitik, som ikke blot ikke kan give anledning til misundelseklasserne imellem, men som også søger at give alle tjenestemænd en under hensyn til vedkommendes uddannelse, kvalifikationer, alder og ansvar forsvarlig aflønning.

Alfred Jensen: Da dette lovforslag var til første behandling, fremsatte jeg nogle kritiske bemærkninger. Min gruppe var utilfreds med, at der var givet så mangelfulde oplysninger angående tjenestemændenes krav, og vi var naturligvis ligeledes utilfredse med, at der ikke var taget mere hensyn til de krav, der var stillet af tjenestemandssstanden. Derfor kritiserede jeg den forskel, der var på ministerens forslag og de af tjenestemændene fremførte krav.

Jeg fremsatte ønsker om at få yderligere oplysninger. Jeg fik dem ikke ved første behandling, og jeg kan se, at der heller ikke er store muligheder for at få dem her ved anden behandling. Om problemerne har været diskuteret i udvalget, er jeg ikke i stand til at se af den betænkning, der foreligger, og jeg føler heller ingen trang til at rejse nye spørgsmål ved denne lejlighed efter det svar, der blev givet af finansministeren under det forrige punkt på dagsordenen. Der blev faktisk ikke svaret på det, der blev spurgt om, og jeg regner heller ikke med at få noget svar, hvis jeg fornyer mine spørgsmål ved denne lejlighed.

[Alfred Jensen.]

Vi har altså kun at tage hensyn til, at der foreligger en udvalgsindstilling om at vedtage lovforslaget uændret, et forslag, som vi ikke er tilfredse med, og derfor har min gruppe besluttet at stille ændringsforslag udenfor betænkningen. Disse ændringsforslag er bygget op i lighed med ændringsforslag, vi har stillet ved tidligere lejlighed. Vi har på visse områder holdt os til det, der er skrevet i lovforslaget, fordi der ikke er store muligheder for os for at nå frem til andre beregninger end dem, der er foretaget i ministeriet.

Jeg kan sådan set dele vore ændringsforslag i to grupper, nemlig en, som går ud på, at de tillæg, der gives, skal gives med det maksimale beløb, det vil sige det beløb, der skal være gældende fra 1. april næste år, eller — i mere almindelige vendinger — at man i stedet for kun 2 portioner i 1956—1957 straks yder 3 portioner. Jeg er ikke klar over, hvor langt vi er fra det krav, som tjenestemændene, sølvsnorene, har stillet, men jeg vil dog tro, at det i nogen grad nærmer sig tjenestemændenes krav, og derfor foreslår vi, at man ændrer forslaget således, at der kun bliver tale om eet samlet tillæg, nemlig det, der skal være gældende for 1957—58. Det drejer sig ikke alene om det reguleringstillæg, der nævnes i § 1, men også om de særlige tillæg i § 2. Vi foreslår altså, at tillæggene bliver de samme for begge de to år, lovforslaget tager sigte på.

Dernæst er der den anden gruppe af de ændringer, vi foreslår; det er også ændringsforslag til § 1 og § 2. Her foreslår vi, at tillægget skal ydes med samme beløb til tjenestemændene, hvadenten de er forsørgere eller ikke-forsørgere og uanset deres alder. Der har været talt så meget om ligelønsprincippet, og jeg forstår, at man i lønningskommissionen er enig om, at i fremtiden skal ligelønsprincippet være rådende. Vi finder, det vil være passende, at man så går over til ligelønsprincippet med hensyn til disse særlige tillæg og tager dette som en overgangsordning til gennemførelsen af ligelønsprincippet ved den revision, som jeg formoder snart vil komme. Vi foreslår endvidere, at pensionisterne og de, der får efterløn, skal have de samme tillæg som forsørgere. Vi har den opfattelse, at de pågældende har moralsk krav på at få

samme behandling som tjenestemændene. Jeg har gentagne gange protesteret imod den forskelsbehandling, der finder sted, og påvist, at så længe man har en lønningslov som den gældende, og så længe man vil lappe på den med foranstaltninger af denne art, må man stille de forskellige grupper lige i henhold til de principper, der er i lønningsloven, og derfor foreslår vi, at pensionisterne også får de fulde beløb, som disse midlertidige løntillæg hjemler.

Vi har endvidere foreslået, at der sker en forenkling af § 2. Her findes i lovforslaget 7 kolonner. De 6 omhandler de tillæg, der skal ydes, og her foreslår vi, at der i stedet for disse 6 kolonner kun bliver 3. Paragraffen indeholder en kolonne for forsørgere, en for ikke-forsørgere over 30 år, en for ikke-forsørgere mellem 25 og 30 år, en for ikke-forsørgere under 25 år og endelig 2 kolonner for samgifte; i de to sidste skelnes der også mellem samgifte over 25 og under 25 år. Vi foreslår, at der kun bliver 3 kolonner ialt, nemlig en for forsørgere, en for ikke-forsørgere og en for samgifte. Det vil sige, at vi foreslår, at i kolonne 3 i forslaget skal ordene „over 30 år“ udgå, og derefter udgår kolonnerne 4 og 5 i forslaget. Herved får vi altså en kolonne for forsørgere og en for ikke-forsørgere; for de samgiftes vedkommende foreslår vi også, at ordene „over 25 år“ slettes i sjette kolonne; derefter er der ikke brug for en syvende kolonne, hvorfor vi foreslår, at den går ud. Det vil sige, at tillæggene vil blive ydet ensartet til de 3 grupper uanset alder.

Vi foreslår visse andre ændringer i § 2, men de tager kun sigte på at føre de tillæg, der i indeværende finansår skal gives efter denne paragraf, op på den højde, der er foreslået for 1957—58.

Jeg skal ikke fordybe mig yderligere i disse ændringsforslag. Jeg tror, de taler for sig selv og må være nogenunde bekendt, eftersom vi har stillet forslag af samme principielle karakter ved tidligere lejligheder. Men jeg vil gerne understrege, at når vi står overfor en revision af tjenestemandensloven — og det må vi jo gøre, eftersom der er nedsat en kommission, som vel har et par år på bagen; jeg ved ikke, hvor længe den skal sidde — kan man lige så godt begynde på visse overgangsforanstaltninger til afskaffelse af forskelsprincippet

[Alfred Jensen.]

med hensyn til behandlingen af tjenestemændene. Man kan lige så godt begynde at gå over til ligelønsprincippet nu for de særlige tillæg, der gives her, og det er det, vi tilsigter med vore ændringsforslag. Jeg er klar over, at det må afstedkomme visse tekniske ændringer i lovforslaget, hvis man vedtager dem, men det er der mulighed for at klare i tiden mellem anden og tredje behandling, og indvendinger af den art betragtes ikke fra vor side som særdeles vægtige.

Der er af den ærede ordfører for udvalget (Baagø-Hansen) rejst den indvending, at vore forslag vil blive temmelig bekostelige, og derfor må man fraråde dem. Ja, vi erkender, at det vil komme til at koste penge, men vi har ikke den opfattelse, at det nødvendigvis behøver at betyde, at der skal udskrives flere skatter. Vi har den opfattelse, at det vil være muligt at yde disse forhøjede lønninger, uden at man behøver at udskrive nye skatter; man kan spare på udgifterne i stedet. Jeg fatter iøvrigt ikke, at udvalget, som har rejst kravet om større tillæg til de højere lønninger, og hvori der, såvidt jeg forstår, er enighed om, at man skal gå over til ligelønsprincippet, kan rejse den indvending, at en delvis overgang til ligelønsprincippet vil komme til at koste flere penge. Hvis der er nogen alvor i talen om overgang til ligelønsprincippet, må man da gøre sig klart, at der skal udbetales flere penge; og hvis man ikke vil tage dette overgangstrin, er der så nogen grund til at tro, at man, når lønningsloven endelig kommer til revision, vil tage det store spring op? Jeg synes, det er meget beskæmmende, at der falder sådanne udtalelser på et tidspunkt, da man ellers taler om, at ligelønsprincippet skal gennemføres, og jeg synes, det er en meget ringe trøst for de tjenestemænd, der har gjort sig håb om at få lønningsloven forbedret i den omtalte retning. De må jo få den opfattelse, at der ikke er meget håb om at nå frem til den forbedring af tjenestemandsløven, de har kæmpet for, og som de har fået tilsagn om.

Jeg vil med disse bemærkninger anbefale, at man stemmer for de af mig sammen med et par kammerater fra den kommunistiske gruppe stillede ændringsforslag.

Holger Eriksen: Jeg vil gerne udtale min glæde over, at udvalget enstemmigt har kunnet give det foreliggende lovforslag til slutning. Den uerfarne, der hørte talerne ved første behandling, vil måske forbavses over denne enstemmighed og sige, at det ikke netop var, hvad vedkommende havde ventet. Men han glemmer i så fald, at der er forskel på en første behandling, der ikke forpligter nogen, og en anden behandling, hvor man stil es overfor realiteter. Naturligvis skal jeg ikke nu polemisere imod nogen af de udtalelser, der faldt ved første behandling, men jeg vil gøre opmærksom på, at der for udvalget har foreligget et stort talmateriale, som egentlig burde have været med i betænkningen som bilag. Når det ikke er tilfældet, går jeg ud fra, at det skyldes, at det var svært at få det trykt med den korte frist, man havde.

Fra dette materiale skal jeg nævne nogle tal, der belyser såvel lovforslaget som en del af den kritik, der er fremsat imod det. Jeg skal ikke opholde mig ved, hvad de enkelte tjenestemandsgupper faktisk får mere end tidligere, men kun ved den procentuelle forøgelse, idet man naturligvis går ud fra, at den, der har meget, får forholdsvis mere end den, der har lidt. Grundlaget er bruttotallet, altså bruttoindtægten, pr. 1. april 1946 — den dag, tjenestemandsløvens lønningsregler trådte i kraft — dog er stedtillæget ikke medtaget, da det naturligt falder udenfor. Forbedringen for de to år, der her er tale om, er for departementschefer 11,31 pct., for kontorchefer 9,72 pct., for fuldmægtige 8,51 pct., for sekretærer 9,84 pct. og for assistenter 10,28 pct., medens kontorister må nøjes med 8,75 pct. Det vil altså sige, at de højest lønnede procentuelt har opnået betydeligt mere end de øvrige lønningsklasser, men at linien iøvrigt er bugtende, for såvidt som ikke blot de lavest lønnede, nemlig kontoristerne, men også de relativt højere lønnede fuldmægtige har måttet nøjes med det mindste.

Det var administrationens tjenestemænd. For etaternes vedkommende er forholdet det, at ingen får en lønstigning, der kommer i nærheden af departementschefernes. Højest ligger 9. lønningsklasse, det vil sige assistenterne, med en stigning på 10,20 pct.

[Holger Eriksen.]

Derpå følger 11. og 13. lønningsklasse, henholdsvis lokomotivførere og jernbanepakmestrene, med 9,77 pct. og 9,73 pct. 4. lønningsklasse, stationsforstandere, postmestrene o. l., er dog også godt med, idet den får en stigning på 9,21 pct. I bunden ligger 16. lønningsklasse, der svarer til arbejdsmænd, med en stigning på kun 8,75 pct. og 14. lønningsklasse, håndværkerne, med det absolutte minimum, nemlig en stigning på 8,12 pct.

Man vil af disse tal se, at det er umuligt at opretholde en påstand om, at lovforslaget har politisk slagside, og at det favoriserer de dårligst lønnede. Det modsatte er snarere tilfældet, og det skyldes den forringelse, der tidligere er sket for de højere lønningsklassers vedkommende, og af samme grund kan man heller ikke påstå, at lovforslaget betyder et brud med den linie, der går ud på i nogen grad at bøde på den nivellering, som de mange reguleringstillæg har fremkaldt; det er tværtimod tydeligt, at denne linie er fortsat. Om den så er fortsat i tilstrækkeligt omfang, kan man diskutere, men navnlig på baggrund af det frie arbejdsmarkeds tendens til at give den dårligst lønnede forholdsvis mere end andre må det erkendes, at man er nået temmelig langt frem ad antinivelleringsvej.

Hvis man ser på den samlede procentuelle lønstigning, der er sket siden 1946, ligger de to bundgrupper, 16. lønningsklasse og kontoristerne, højest med en stigning på 86,25 pct., medens departementschefer må nøjes med 80,29 pct. Når man tænker på, at de lavest lønnede her sammenlignes med de højest lønnede, synes jeg egentlig, der er et smukt forhold mellem disse tal. Allerede 14. lønningsklasse ligger under departementscheferne, idet den kun har en stigning på 80 pct., så her er der i hvert fald ikke sket nogen nivellering. Mellemgrupperne ligger noget lavere, og lavest ligger 6. og 7. lønningsklasse med henholdsvis 75,40 pct. og 74,75 pct. Dette er baggrunden for bemærkningerne i udvalgsbetænkningen om, at man må have opmærksomheden henvendt på disse lønklasser ved den næste ændring af lønningssloven eller ved en eventuel ændring i aflønningsformen.

Når de højest lønnede, som man ser, er løbet betydeligt fra mellemgrupperne, skyl-

des dette iøvrigt, at reguleringstillæggenes omregning til et 3 pct.s tillæg giver de førstnævnte mere, end prisstigningen betinger. Nu har et mindretal ganske vist beklaget sig over, at der ikke er fremsat forslag til imødegåelse af den lønnivellering, stigningen i antallet af ordinære reguleringsportioner har medført. Jeg tror, det er meget klogt af de pågældende, at de har nøjedes med at fremsætte en beklagelse holdt i almindelige vendinger fremfor at stille et konkret forslag. Noget sådant ville jo nemlig have givet anledning til nærgående forespørgsler om, hvorvidt man mener, at f. eks. departementscheferne har været ude for en nivellering, når de procentuelt har opnået en større lønstigning end håndværkerne i 14. lønningsklasse.

Med hensyn til pensionerne har udvalgets medlemmer med undtagelse af det ærede medlem hr. Svend Jørgensen afvist, at der foretages ændringer. Det ærede medlem har dog nøjedes med at henstille, at man fortsat har opmærksomheden henvendt på forholdet mellem løn og pension, hvilket der sikkert kan være god grund til, da forskellen er i færd med at blive minimal. Også på dette område foreligger der et talmateriale. Jeg kan oplyse, at egenpensionen for en 65-årig tjenestemand i 16. lønningsklasse vil være 8 342 kr., i 14. lønningsklasse 8 931 kr., medens en departementschef vil få 23 304 kr. Jeg tror, de fleste vælgere vil være enige i, at der her ikke er grund til at foretage ændringer.

Om de kommunistiske ændringsforslag skal jeg kun sige, at lige meget om de skiftende finansministre bliver enige med alle de forhandlingsberettigede organisationer, og ligeegyldigt på hvilket grundlag de måtte blive enige, vil kommunisterne i alle tilfælde komme med et overbudsforslag; men netop derfor er det heller ikke det papir værd, som det er skrevet på.

Ordføreren for udvalget, det ærede medlem hr. Baagø-Hansen, fremsatte for egen regning en bemærkning om, at det var heldigt, om tjenestemandsoverorganisationerne kunne være enige. Det kan jeg godt underskrive, og det er de jo da også som regel. Men så føjede den ærede ordfører til, at det forudsatte jo, at en enkelt gruppe ikke søgte at skaffe sig en fordel på de andres bekostning ved at springe fra. Jeg ved ikke,

[Holger Eriksen.]

om det skulle være et spark til sølvsnorene, til Centralorganisation I; i så tilfælde vil jeg i hvert fald tilbagevise det.

Sølvsnorene har ikke søgt at opnå forbedringer på andres bekostning, hvad der jo også fremgår af de tal, jeg allerede har nævnt; men når statsemedsmændenes samråd og CO II ikke ville forhandle, ja, så var der jo ikke andet for, end at de grupper, der ville forhandle, måtte se at komme til et resultat. Forøvrigt er det jo ikke helt ekstraordinært, at en gruppe sprænger sig ud, hvis den får fordele ved det — hvad jeg ikke mener er tilfældet her. Jeg minder således om, dengang daværende finansminister Neergaard var kommet i konflikt med praktisk talt alle tjenestemandorganisationerne; så fandt han på at forære guld-snorene den såkaldte overassistentgruppe, som de ikke havde haft tidligere, og det bevirkede, at guldsnorene faldt fra og derved brød den enighed, der iøvrigt forelå mellem organisationerne.

Den ærede ordfører meddelte også, at det konservative folkeparti fastholdt den stilling, det har indtaget overfor tjenestemændene, og som blev nærmere angivet ved et citat; jeg fik det ikke noteret op alt sammen, men det var noget om, at det var fordelagtigt for samfundet at have nogle dygtige, handlekraftige og hæderlige tjenestemænd — og noget mere i den retning. Det var i den grad holdt i almindelighed, at det såmænd ikke er nødvendigt at meddele, at det konservative folkeparti stadig står på det grundlag. Jeg tvivler på, at der er nogen overhovedet i vort land, som ikke helt og fuldt vil kunne billige det; men det siger til gengæld ikke noget som helst.

Iøvrigt vil jeg anbefale, at man stemmer imod de kommunistiske ændringsforslag, og at man stemmer for lovforslaget i den skikkelse, hvori det foreligger.

Arnth Jensen: Det fremgår klart af betænkningen, hvordan venstres stilling til det foreliggende lovforslag er og har været under hele udvalgsbehandlingen. Vi indrømmer gerne, at vi i denne omgang ikke har opnået det, som vi ønskede, nemlig at få nivelleringen gennemført; det er jo det, vi har ønsket hele tiden, og det er også vort standpunkt fremover. Men som nævnt af

udvalgets ordfører viste det sig under udvalgsbehandlingen, at mulighederne for en regulering på dette tidspunkt indenfor den økonomiske ramme, som var fastlagt, ville være meget små, den var ikke gennemførlig, og vi ville i hvert fald sinke lovforslagets gang betydeligt, hvis der skulle foretages nye beregninger om dette. Derfor standsede vi ved det resultat, som man er kommet til, et resultat, som man efter min mening fra tjenestemandsside ikke bør foragte. Det er, såvidt jeg ved, første gang, alle partier er gået ind for, at i fremtidige lønningsslove skal nivelleringen gennemføres fuldtud. Jeg ser, at det ærede medlem hr. Holger Eriksen ryster på hovedet, men det var nu forudsætningen, og det blev i hvert fald direkte oplyst under udvalgsbehandlingen, at det var meningen; ved enhver ekstraordinær lønændring i fremtiden skal grundlaget være dette, at nivelleringen skal gennemføres. Det, vi bebrejdede den højtærede finansminister, var, at det ikke var det grundlag, man var gået ud fra til at begynde med ved forhandlingerne her. Om så finansministeren under forhandlingerne med tjenestemandorganisationerne har søgt at komme den vej, så nivelleringen blev bedre, det har jeg vel ikke lov til at oplyse noget om her; det må den højtærede finansminister eventuelt selv komme frem med.

Det ærede medlem hr. Holger Eriksen var så glad for nogle tal, som han fremførte. Det var også udmærkede tal, og de har da også været fremme i udvalget. Men det ærede medlem ved meget godt, at vi slet ikke har bestridt disse tal. Det, vi har ønsket, er, at det, som man populært kalder „hængekøjen“, skulle rettes ud, d. v. s. at linien skulle rettes ud indenfor alle mellemklasserne. Det burde det ærede medlem have oplyst. Det er det, vi har kæmpet for, det er det, vi stadig kæmper for: at der skal være den retfærdighed tjenestemændene imellem. Det kan derfor ikke nytte, at det ærede medlem læser disse tal op og så tror, at de illustrerer det hele. Det gør de slet ikke, for slagsiden var der; den er der, og indtil den er blevet rettet, er der ikke tale om, at i alt fald vi vil føle os tilfredse.

Det er under udvalgsbehandlingen blevet oplyst, at tjenestemændene som helhed har fået lønforhøjelse svarende til den, som er sket i det private erhvervsliv. At man så

[Arnth Jensen.]

indenfor enkelte grupper kan synes, at der er et eller andet at rette, det er noget andet. I hvert fald var man fra alle partiers side enig om, at en yderligere udvidelse af lønningsbudgettet kunne man ikke i øjeblikket gå med til.

Det ærede medlem hr. Holger Eriksen var inde på, hvor stor en kærlighed også socialdemokraterne havde til tjenestemændene, ligesom de samme toner lød fra udvalgets ordfører, forsåvidt angår de konserverative. Ja, det tror jeg gælder os allesammen, det kan vi allesammen skrive under på. Tjenestemændene kan gå ud fra — således som jeg nævnte ved første behandling — at man fra alle sider netop ønsker at give tjenestemændene sådanne kår, at de kan udøve deres gerning med tilfredshed, give dem kår på lige fod med den øvrige del af befolkningen. Men jeg tror heller ikke, man skal blive ved at fremhæve det så stærkt mere, for jeg tror egentlig ikke, selvom man udkaster maddingen, at der bides på den krog.

Vel kunne vi have ønsket at nå længere frem, men den udtalelse, der er anført i betænkningen, betegner i virkeligheden efter min mening et langt skridt fremad. Jeg brugte ved første behandling det billede, at skuden havde slagside, og at det ville være et stort spørgsmål, om den kunne komme i havn. Jeg vil nu sige til den højtærede finansminister: det er lykkedes at få skuden i havn trods læk. Men jeg vil også gerne sige, at den er egentlig kun kommet i dok, vi må ikke prøve en ny sejlads med den læk; skuden er ikke sødygtig, og for det tilfælde, finansministeren vil prøve på at lægge ud på samme vis igen, tror jeg det går galt.

Svend Jørgensen: Lønningsudvalget har tiltrådt den højtærede finansministers lovforslag og indstiller det til vedtagelse uændret, men det betyder ikke, at vi er helt tilfredse med det, og det skete da heller ikke uden diskussion. Når det ærede medlem hr. Arnth Jensen nu i dag udtaler sin tilfredshed, behøver jeg således blot at minde om førstebehandlingen og diskussionen i udvalget.

Lovforslaget har forskellige skønhedsfejl; ministeren ved det, lønningsudvalget ved

det, og tjenestemændene selv ved det også. Der er nu for det første nivelleringen, der som helhed ikke er blevet mindret; så er der de ugifte over 30 år og de samgifte, som stadigvæk er et problem, og endelig er der pensionisternes særlige forhold. Man kan mene om statens pensionssystem, at pensionerne står i passende forhold til lønningerne, at yderligere ekstraordinære foranstaltninger ikke er påkrævede, eller at pensionerne er for høje i forhold til indbetalingen o.s.v., o.s.v.; men når man på grund af dyrtiden har indført et såkaldt midlertidigt tillæg også for pensionisterne, ville det være rimeligt at give dette tillæg fuldtud til pensionisterne i stedet for som her at spise dem af med 70 pct. Så måtte man meget hellere for pensionisternes vedkommende have søgt at modvirke dyrtiden på en helt anden måde. Som ordningen er nu og fortsat bliver, kan den kun virke utilfredsstillende. Det er dette punkt, jeg har fremhævet gang på gang og søgt at få rådet bod på, men stadig uden resultat.

Under de særlige forhold, og skønt enhver kan se, at der var noget, der burde rettes med hensyn til nivelleringen og med hensyn til de ugiftes, de samgiftes og pensionisternes problemer, afstod udvalget altså fra at stille ændringsforslag. Vi kunne ganske vist hugge en tå hist og klippe en hæl her, men så var det blevet galt andre steder. Jeg lægger vægt på den udtalelse, der findes i betænkningen, og hvori det hedder, at udvalget henstiller:

„at der ved førstkommande revision af den ekstraordinære lønordning tages hensyn til det fremdragne forhold, forsåvidt lønningskommissionen ikke forinden har afsluttet sit arbejde.“

Jeg vil meget håbe, at dette må ske, for hvis vi endnu en gang skal til at lappe på lønningsloven af 1946, bliver situationen ganske uholdbar. Sjældent er vel en lov i den grad blevet forældet på så kort tid. Den er som et sæt tøj, der vel engang har passet, men som der er bødet og lappet på gang på gang. Man er sprunget over, hvor gærden var lavest, har sat en lap på hist og her, bl. a. for at imødekomme de forskellige tjenestemandorganisationers krav, der tit ikke harmonerer med hinanden. Det eneste, vi ikke har gjort, er det virkelig rationelle: hurtigst muligt at få denne lov

[Svend Jørgensen.]

erstattet med en helt ny lønningslov efter andre retningslinier og med et helt andet indhold.

Se, den siddende lønningskommission er fuldtud klar over dette forhold, men det er, som om den hidtil er vejet tilbage for at tage konsekvensen heraf. Den har foreløbig holdt sig til udenværkerne og er bestandig vejet uden om det centrale. Man siger, at håbet beskæmmer ingen, og jeg håber altså på at se et resultat af kommissionens arbejde, så at den ekstraordinære lønordning, som vi her beskæftiger os med, ikke på ny skal revideres.

Jeg skal med disse ord efter omstændighederne anbefale lovforslaget. Deri ligger også, at vi ikke kan stemme for de kommunistiske ændringsforslag.

Finansministeren (Kampmann): Jeg kan kun udtale stor glæde over og tilfredshed med, at udvalget enstemmigt har foreslået det fremsatte lovforslag gennemført i uændret form.

Det er rigtigt, som allerede det ærede medlem hr. Holger Eriksen har været inde på, at man måske efter førstebehandlingen kunne have ventet visse ændringsforslag. Det glæder mig, at der ikke er kommet sådanne ændringsforslag. Jeg tror, at det bl. a. skyldes, at man ved nærmere gennemgang af lovforslaget har opdaget, at min hånd måske har været knap så uheldig, som det ærede medlem hr. Baagø-Hansen mente ved første behandling. Det kan jo også være, at der har været dygtige medhjælpere i udvalget.

Det ærede medlem hr. Arnth Jensen taler stadig om skibet. Ved første behandling var det jo kaptajn Carlsens skæve skib, der blev manet frem, og det var ikke så rart at høre, for det endte med, at hans skib gik ned, såvidt jeg erindrer. Men nu lykkedes det dog at få det skib, der her er tale om, i dok. Jeg forstår på det ærede medlem, at det skal ikke ud at sejle. Jeg håber ikke, det betyder, at tjenestemændene ikke kan få deres lønninger, medens det ligger i dok. Men iøvrigt er jeg glad for, at det ærede medlem som den dygtige rorsmand, han er, i udvalget har hjulpet mig at få skibet i havn.

Til det ærede medlem hr. Baagø-Hansen skal jeg sige, at mellemklassernes stilling faktisk var værre efter vedtagelsen af lønreguleringen i 1954. Det synes jeg det er nødvendigt at fremhæve, for det er under denne debat fremstillet, som om der efter dette lovforslag er mange mellemklasser, der kommer til at hinke bagefter. Jeg gør altså opmærksom på, at det i højere grad var tilfældet efter reguleringen af 1954, og at vi netop ved den ændring af skalaen, som nu er foretaget, har søgt at få det, som populært hedder „hængekøjen“ i lønnings-skalaen; rettet ud. Det er ikke fuldtud lykkedes, det indrømmer jeg gerne — jeg tror, det er meget vanskeligt helt at rette det op — men det er lykkedes i betydeligt omfang, og det er det, jeg anser for det væsentlige ved reguleringen denne gang. Jeg vil gerne under forhandlingerne næste gang, medmindre lønningskommissionen kommer mig i forkøbet, gøre mit til, at der ikke skulle behøve at opstå en diskussion, som det er sket med hensyn til dette lovforslag, men jeg vil tilføje — og det er allerede sagt i udvalget — at vi måske kunne være gået lidt længere, hvis forhandlingsviljen havde været tilstede hos alle centralorganisationerne.

Jeg forstod på det ærede medlem hr. Baagø-Hansen, at han ville anse det for heldigst, om tjenestemandorganisationerne stod samlet under forhandlingerne. Det gør jeg også, rent bortset fra at det almindeligvis bliver det dyreste. Jeg anser det også for heldigst, at man når til forlig i finansministeriet. Jeg kan være enig med det ærede medlem om, at dette forudsætter, at ikke en enkelt gruppe søger at opnå særlige fordele, og jeg tror, det er helt rigtigt, at der er en bestemt centralorganisation, der skulle tænke på det i dag.

Til det ærede medlem hr. Alfred Jensen skal jeg sige, at jeg ikke kan gå ind for de ændringsforslag, hans gruppe har stillet. De vil koste ca. 60 mill. kr. at gennemføre. Jeg kan spørge det ærede medlem: Hvorfor nøjes han egentlig med 60 mill. kr.? Jeg forstår, at det ærede medlem mener, at tjenestemandorganisationerne skulle have deres krav opfyldt, men tjenestemandorganisationerne stillede krav om mere end 3 portioner, de stillede krav om 5—6 portioner,

[Finansministeren.]

og jeg synes egentlig ikke, at det ærede medlem motiverede, hvorfor han standsede her.

Jeg må anbefale tinget at stemme imod disse ændringsforslag og at vedtage lovforslaget uændret som indstillet af udvalget.

Alfred Jensen: Jeg vil gerne sige til ministeren, at jeg udtrykkeligt har sagt, at de ændringsforslag, vi har stillet, er stillet på grundlag af det materiale, der var til vor rådighed. Jeg har spurgt, hvilke krav der var stillet af tjenestemændene, og har bedt om at få den motivering, som tjenestemændene har betjent sig af, og nu er det altså kommet så vidt, at jeg har fået at vide, at det er 5—6 portioner. Ja, der er i hvert fald noget at vælge imellem. Men hvorfor får man ikke de oplysninger, som er nødvendige, for at man kan se, hvad det egentlig er, tjenestemændene har begrundet deres lønkrav med, og hvad det egentlig er, de ønsker? Dermed være ikke sagt, at jeg vil foreslå imødekommenhed på alle områder, det har jeg heller ikke nogensinde talt for, men jeg har talt for, at materialet blev lagt frem, så at folketinget, der har ansvaret for og afgørelsen af, hvor meget tjenestemændene skal have i løn, også får det materiale frem, som er nødvendigt til bedømmelse af, hvad der er forlangt, og hvad det er rimeligt at give, og det forekommer mig ikke, at et sådant materiale er kommet frem. Altså, forklaringen på, at vi ikke foreslår mere, er, at vi har holdt os til det materiale, som foreligger i ministerens forslag. Havde ministeren stillet mere materiale til rådighed, ville det have været muligt for os at udforme ændringsforslag, der måske havde afvejet fra dem, vi nu har stillet. Nu hører jeg, at der har været mere materiale fremme ved lovforslagets behandling i udvalget, end tingets medlemmer kan se af betænkningen. Det ærede medlem hr. Holger Eriksen sagde endda, at materialet var så værdifuldt, at det burde have været trykt i betænkningen. Det kan naturligvis bero på en eller anden

teknisk fejl, at det ikke er kommet med, men hvis det hjælper noget, at jeg støtter det ærede medlem, vil jeg gerne gøre det. Jeg henstiller, at man, selvom anden behandling snart er forbi, alligevel skaffer udvej for, at medlemmerne får det materiale angående denne sag i hænde, som udvalget har haft at arbejde med.

Dernæst vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Holger Eriksen, at det er ilde anbragt at tale om, at kommunisterne altid kommer med særlige forslag, selvom der er opnået enighed mellem finansministeren og organisationerne. Der er jo netop ikke opnået enighed denne gang, og man kan vel også for adskillige punkters vedkommende diskutere, på hvilket grundlag den enighed, der er opnået, er tilvejebragt. Jeg kan imidlertid heller ikke se, at den omstændighed, at ministeren bliver enig med tjenestemændene, skulle betyde, at partier eller medlemmer her i tinget ikke har ret til at stille de forslag, de mener bør stilles. Jeg har ved flere lejligheder stillet forslag om, at man for de særlige tillægs vedkommende gennemfører ligelønsprincippet.

Da vi første gang stillede dette forslag, var der ikke almindelig tilslutning til tanken, men det er der efterhånden blevet. Jeg vil tro, at det har tjent tjenestemændenes tarv, at vi har talt for denne tanke og stillet forslag om dens gennemførelse, hver gang der har været mulighed for det. Så kan det ærede medlem og andre for min skyld tale om overbud alt det, de vil. Et parti må vel have ret til at fremsætte sine synspunkter i forslags form.

Jeg vil iøvrigt gøre opmærksom på, at det sker også, at vi tager den anden stilling og selv i lønningssager indlader os på det, som kan betegnes som underbud. Det har vi gjort, når der har været tale om vederlag til tingets medlemmer og om deres pensionsordning. Der har vi ment at man er gået for vidt, men i sådanne tilfælde skrives der ikke op om, at vi kommer med underbud. Der skal man nok tie stille.

Jeg mener som sagt, at en gruppe eller et

[Alfred Jensen.]

parti eller enkelte medlemmer må have ret til at tale for deres synspunkter og stille forslag om, hvordan de mener de bør efterleves i lovgivningen. Det har den kommunistiske gruppe gjort, og derfor vil jeg endnu en gang anbefale, at man stemmer for vore ændringsforslag.

Holger Eriksen: Det ærede medlem hr. Arnth Jensen påtalte, at jeg smilede, da han anførte, at det var første gang, alle partier var gået ind for, at nivelleringen skulle gennemføres til bunds. Det smil, som det ærede medlem konstaterede på mine læber, skal imidlertid ingenlunde opfattes på den måde, at jeg tænker på at løbe fra det, vi har skrevet i betænkningen, en erklæring, som for så vidt nu er overflødig fra min side, eftersom finansministeren for et øjeblik siden har givet udtryk for, at det, der står i betænkningen, er rigtigt. Når jeg smilede, var det bl. a., fordi det ærede medlem — bortset fra den ejendommelige brug af ordet nivellering — lagde noget andet i erklæringen, end der bør ligge i den, for det, den siger, er det, det ærede medlem selv fremhævede, nemlig at der må gøres noget for at råde bod på den såkaldte „hængekøje“, hvorved mellemklasserne bliver relativt dårligere stillet end de øvrige. I den henseende er vi fuldstændig enige, men hvis det ærede medlem deri vil lægge, at socialdemokraterne vil være med til at fastslå, at den forskel, der engang har været mellem højere og lavere lønnede, skal opretholdes i al evighed, så tager det ærede medlem fejl, for vi kæmper nu engang for, at der må komme en vis indkomstudjævning, og vi mener, at jo mindre den økonomiske forskel i vort land bliver, ikke bare indenfor tjenestemændenes kreds, men indenfor befolkningen i almindelighed, des bedre vil det blive. Derfor kan vi ikke forpligte os til, at den forskel i aflønningen, der eksisterede i 1946, i enhver henseende skal opretholdes i fremtiden, men vi har erkendt, at den nivellering, som de mange reguleringstillæg var udtryk for, var stærkere, end vi havde ønsket.

Løvrigt vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Svend Jørgensen, at jeg begriber ærlig talt ikke, hvordan det ærede medlem kan bruge det udtryk, at nivelleringen

ved det fremsatte forslag ikke er blevet mindre, end den har været hidtil. Når en departementschef har fået 11,31 pct. og en mand i fjortende lønningsklasse har fået 8,12 pct., vil jeg i alt fald spørge, om det ikke er udtryk for, at man har stillet departementscheferne, de højest lønnede, relativt bedre end de dårligst lønnede, at man altså netop derved har formindsket nivelleringen.

Arnth Jensen: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Holger Eriksen, at det, som vi har argumenteret for i udvalget, og som vi har prøvet på at få gennemført, siden det har vist sig, at 1946-loven medførte så store uligheder, var enten en procentvis ordning eller en tillægsordning for at skabe udligning mellem alle klasserne og således, at det lønniveau, som blev fastlagt i 1946, kunne bibeholdes efter samme linie. Det er det, som det ærede medlem ved at underskrive betænkningen har givet tilslutning til. Jeg takker det ærede medlem for, at han her igen understreger, at sådan er det. Vi kritiserede dette forhold ved første behandling, og nu ved anden behandling har vi opnået løfte om en ændring ved førstkommande revision af den ekstraordinære lønordning, og det er derfor, jeg erklærer mig tilfreds med resultatet.

Må jeg så endelig sige til den højtærede finansminister, at jeg udtrykkelig fremhævede, at den højtærede minister bedre end kaptajn Carlsen nåede at få skuden i havn, for Carlsens skude sank jo. Nu ligger finansministerens skude i havnen, men den har en læk, og det er den, der skal stoppes. Hvis den højtærede finansminister dér har brug for en praktisk rorsmand, skal jeg komme tilstede, når det skal være.

Udvalgets ordfører (Baagø-Hansen): Efter det materiale, der blev forelagt udvalget, beregninger og tabeller, forholder det sig, som finansministeren sagde, at der også i 1954 var en såkaldt „hængekøje“ i hele lønningssystemet, og jeg erkender, at man ved det foreliggende lovforslag har forsøgt at rette ud herpå. Det er med tilstrækkelig tydelighed af det ærede medlem hr. Holger Eriksen — og bekræftet nu af den højtærede finansminister ved denne behandling — godtgjort, at denne „hængekøje“ stadigvæk

[Baaga-Hansen.]

findes for de mellemste lønningsklassers vedkommende. Det er udvalget under sine forhandlinger blevet klar over, og man har nedfældet sine tanker herom i betænkningen.

Den højtærede finansminister udtalte endvidere, at CO II skulle have tænkt på ikke at søge at skaffe sig særlige fordele under forhandlingerne, så kunne man måske have opnået, at der kunne være rettet på dette forhold vedrørende de mellemste lønninger. Jeg ved ikke, hvad der er foregået under disse forhandlinger, og om man har søgt at skaffe sig en særlig fordel. Jeg mener, at der netop er peget på den omstændighed, at man ved at opstille den skala for det midlertidige løntillæg, som man har gjort, kommer til at ramme disse mellemste indtægter på en ubillig måde. Det synes jeg ikke er at skaffe sig en særlig fordel, nej, det er at påvise noget principielt.

I den forbindelse kan jeg også sige til det ærede medlem hr. Holger Eriksen, at jeg aldeles ikke var ude med et spark til CO I med den udtalelse, jeg fremsatte. Jeg ved, at CO I i kraft af sin politiske indstilling med en socialdemokratisk finansminister har en prioritet; men det, jeg tænkte på, var, at forhandlingerne hos finansministeren fik det forløb, at Danmarks Lærerforening opnåede en fordel med hensyn til samgifte og greb denne fordel, og derved brast i virkeligheden muligheden for at skaffe et samlet forlig i havn.

Jeg takker også det ærede medlem hr. Holger Eriksen for hans sidste udtalelse om, at en indkomstudjævning skal gennemføres; så ved tjenestemændene altså, hvad de har at vente. Det er rart at få klar besked.

Det ærede medlem hr. Svend Jørgensen gjorde nogle bemærkninger om tilfredsheden med lovforslaget. Jeg tror, jeg kan sige, at tjenestemændene i almindelighed let vil kunne forstå, hvorfor resultatet af lovforslagets behandling er blevet, som det er. Tjenestemændene har ikke svært ved at følge med i det politiske spil herinde, og jeg er overbevist om, at tilfredshed i alle grupper skal man ikke regne med.

Svend Jørgensen: Det er kun en kort bemærkning til det ærede medlem hr. Holger Eriksen. Jeg sagde om nivelleringen, at den

som helhed ikke er blevet mindre, og det vil det ærede medlem vel ikke benægte.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1 af *Alfred Jensen, Ragnhild Andersen* og *Aksel Larsen* (se sp. 4752)

forkastedes med 137 stemmer mod 8.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 af samme forslagsstillere (se sp. 4752)

forkastedes med 139 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 3 af samme forslagsstillere (se sp. 4752)

forkastedes med 139 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 4 af samme forslagsstillere (se sp. 4752)

forkastedes med 139 stemmer mod 8.

§§ 2—5

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om avancebegrænsning vedrørende visse leverancer og arbejder m. v.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2232, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 661).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.